

ROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

DIVJACINE so pod
gospodarstvom, kot se
imenuje. Prodajati se
po določenih cenah in vse
v roke državi, ki pro-
stnem kože v inozemstvo,
pride do deviz. Morda
je zanimalo po čem so po-
stanele kože. Kuna zlatice je
dinarjev. Kuna belica
naradna lisica 230, dihur
150 in verica 22

KROMPIRJA
mora dati v južne
države to pomlad 1,450
semenskega krompirja.
Krompirjevo v dinarjih, za ka-
met ne more nič kupiti, tu-
veselja za prodajo tega
Zato so morali vpre-
ne organizacije, da te
ljudi za to žrtev.
ki dajo več, kot je uka-
nagrade tako da do-
en kilogram krom-
koruze. Obiljubi-
da bodo smeli tisti ku-
ki bodo oddali pred-
kolonijo v celoti. "Slov."
ki o tem piše 23.
pravi, da nekateri zaup-
političnih sestankih vse
na, drugi pa da ne delajo
navdušeno." Tako je dr-
gospodarstvo, da mora še
politična organiza-

SVOBODE
Družbe sv. Mohor-
razpisuje nagrado za
višini 20,000 dinarjev.
pa je pri tem, da je re-
naj bo povest, ali iz se-
bo ali iz zgodovine, toda
"dobro." Torej tudi
mora biti pisana tako, da
sladajočim mogotem, ki
oni. To je svobodna
pod komunistično svo-

LAKOTA GROZI ne-
krajem na Slovenskem.
prizadeti obnavski hri-
rednih razmerah je bi-
jenjen silno težko, sedaj
od tega, kar se dobi na
se hujše je v tistih vaseh
okrog Kuma, kjer
ljudje poprej izseljeni.
so se vrnil na prazno,
pa semena, da bi sejal,
rodaja, pa tudi živine
ne bodo vzele
resno v roke, bo osta-
je čisto neobdelanega.
da bi dobili seme. Tako
dati občina št. Vid na
80,000 kil krompir-
je komaj za domače do-
ne se ni za te stvari bri-
pravem času. Namesto
ljudi komunistični mini-
prehrano, so raje prega-
protnike režima. To je
ljudstvo se tudi
se vse stori samo za ar-
da ni še konec vojske,
ne misli na strašno so-
danje prebivalstva. Či-
tem: Če vse pogine, sa-
komunizem ostane.

NADLEGA se
poza na Notranjskem.
so polne Titovih voja-
ne slabo oblečeni in tudi
nenjeni. Zato požro vse
500-500 za vrtom in to
je. Ljudstvo je ob-
se boji kaj bo, če pride
slavov na meji in začno
bombrniki iz Foggia raz-
tisto malo, kar je osta-
partizanskim divljanjem.
tudi ve, da so postavi-
že 8 italijanskih di-
žino meje, če bi se za-
homatije.

RŽEN KRUH SE BO PODRAŽIL ZA DVA CENTA PRI ŠTRUCI

Washington. — OPA urad je dovolil zvišanje cena rženemu kruhu in sicer za dva centa na štruco, ki tehta en funt. Nek odgovoren uradnik tega urada se je izrazil, da bodo naše gospodinjke kmalu več plačevale tudi za bel kruh in drugo pecivo.

Nova cena za ržen kruh stopi takoj v veljavo in ostane v veljavi najmanj do 30. junija. V tem času pa bo OPA urad preiskal, če je to krušno zvišanje na podlagi zvišanja cene rži potrebno da ostane nadalje v veljavi, ali se preide nazaj na stare cene. Cena rženemu kruhu, za en funt, ne sme presegati 12 centov za štruco v prodaji na debelo.

Razne vesti od naših borcev v službi Sirica Sama

Rose in John Putrich iz 19010 Kildeer Ave., sta bila silno vesela, ko se je njiju tretji sin Frank, srečno vrnil domov z Japonskega. Služil je kot pilot na bombniku B-29. Tako so sedaj doma živi in zdravi vsi trije sinovi, hvala Bogu!

Sinoči pa se je zdrav in vesel vrnil s Pacifika S. M. 2. C. Tony Grdina, sin Mr. in Mrs.

Joseph Grdina, 6113 St. Clair Ave. Služil je v bojni mornarici dve leti in pol; od tega je bil 21 mesecev onstran morja. Udeležil se je invazije na Okinawo, bil par mesecev na Kitajskem in na Filipinih. Ves čas je dobival Ameriško Domovino, ki mu je krajšala čas na tujem. Rekel je, da je lepo na tujem, a najlepše pa je doma.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

Tistim, ki ne vidijo pri partizanih sovraštva do vere. 18. maja 1945 je mlad partizan Novak Franc iz vasi Smrje, župnika Prem, sedaj partizanski oficir ustrelil Viktor Perkana, duhovnika iz Jelšan, doma iz Trnovca pri Ilirski Bistrici. In zakaj? Ker je ta dal odvezo padlim vojakom raznih narodnosti v takratnih bojih med Nemci in partizani. Obsodili so ga za to kot izdajalca. Župnik Janez Kalan iz Knežaka ga je pokopal in imel nagovor. Po maši so tudi tega zaprli in obdržali dalj časa v ječi. Kdo more kaj takega izgovarjati?

Razstrelba na bojni ladji USS Solar je zahtevala sedem žrtvev

Leonardo, N. J. — Silna razstrelba, ki je nastala na bojni ladji Solar v tukajšnjem pristanišču je potopila ladjo in zahtevala do sedaj znanih sedem človeških žrtvev in ranjenih pa je bilo krog 170. Ob razstrelbi je nastal na ladji požar, ki je že grozil uničiti ne daleč proč stoječe municijsko skladišče.

Nesreča se je pripetila pri razkladanju municije z ladje. Najprej je bilo slišati tri manjše razstrebe, kar bi bilo po mnenju mornariških oblasti dovolj opozorila na ladji zaposlenim mornarjem, da bi bili zbežali na varno. Tem manjšim pa je sledila silna eksplozija, katero je bilo slišati 22 milj daleč. Ladja je pričela goreti in po preteku dobre ure se je pogreznila pod morsk gladino.

Vlada je postala bolj pozorna na raketirje na živilskem črnem trgu

Washington. — Vlada je obrnila večjo pozornost na raketirstvo s živil na tako zvanem črnem trgu. S podvojeno silo se bo poskušala izboljšati razmere na živilskem trgu. Justični oddelek pa prične s preiskavami teh raketirjev, ki služijo ogromne vsote, a se mnogi izmikajo dohodninskemu davku.

OPA urad je naznanil, da je pripravljen nad 800 posebnih uradnikov, katerih naloga je, da zasledijo te raketirje in posebnost, da iz čistijo črni trg v mesni industriji. Administrator za določanje cen, Paul Porter pravi, da se bodo učinki te vladne akcije pokazali v prihodnjih dveh mesecih.

Poljedelski tajnik Clinton Anderson je rekel, da moramo pričakovati pomanjkanje raznih živil še tja v leto 1948, kajti še najmanj pet let bo vzel, predno se bo postavilo evropske narode na predvojni položaj prehrane.

Izpraševanje Adamičeve vesti se nadaljuje

Lojze Adamič je potrdil v "Enakopravnosti," da je bral odprto pismo svojega bratrance Jožeta Adamiča, v katerem mu je ta izpraševal k osmeta partizansko vest in je bilo priobčeno v našem listu. (In je tudi ohranjeno). Ker so izobraženi in napredni samo partizani, proglašajo bratrance za "izredno neizobraženega mladega kmeta." KLJUB TEMU NE VE LOJZE NA UGOTOVITVE PISMA NI CESAR ODGOVORITI. Mi smo mislili, da bo vseznajoči Adamič sam razorožil "mladega kmeta," pa se je ustrašil, da je za pismom — kot pravi — kak duhovnik in s takimi ni dobro česati zobati. Pisal bo torej svojemu bratu v steno domovino, da se ta skrega z bratrančcem-beguncem. Vest je torej vzbujena, manjka pa še kesanja pri našem dragem Lojzetu. Upamo, da tudi to še pride.

U. N. preiskovalni odbor je pričel s preiskavo Francove Španije

New York. — Prvi preiskovalni odbor varnostnega konvencije Združenih narodov je pričel s preiskavo, da ugotovi v koliki meri so obdolžitve Poljske, da Španija ogroža svetovni mir, utemeljene.

Ta odbor se je najprej obrnil na vse zastopnike Združenih narodov, da podajo svoje pritožbe, ali podatke, ki bi kazali na krivdo Španije. S svojimi zahtevami proti Francu bodo prišli na dan tudi zastopniki španske republikanske vlade, ki je točasno v izgnanstvu v Parizu.

Odbor sicer ne izda nobenih takih podatkov, ker morajo ostati strog tajni in se jih za enkrat še ne bo razpravljalo v javnosti. Možno je, da bo Rusija in pa španska republikanska vlada v izgnanstvu prišla na dan z novimi dokazi, o katerih do sedaj še ni bilo poročano pred varnostnim koncilom. Takoj, ko je bil imenovan preiskovalni odbor, je radio iz Moskve poročal, da imajo na rokah dokumente tajne vojaške pogodbe med Nemčijo in Španijo, ki je bila podpisana leta 1943. Ti dokumenti so bili zaplenjeni v nemškem zunanem ministrstvu v času zavzetja Berlina.

Ga je jezilo, ker je vlak vozil prepočasi

Buffalo. — Nestopen avtomobilist, kateremu se je zdelo, da tovorni vlak vozi prepočasi na križpotju, se je z avtom zalezel v vlak in ga pretrgal na dvoje. Posledica je bila, da so ga odpeljali na policijsko postajo in bil je obsojen na \$150.00 globe.

Za nazijskega zaščitnika čehoslovaške zahteva- vajo smrt

Praga. — Državni tožilec Jaroslav Drabek je sestavil obtožnico vojnih zločinov napram bivšemu "protektorju" čehoslovaške Karl Herman Francu. Na podlagi dokazov, ki jih ima proti temu naziju, zahteva smrtno obsodbo.

JUGOSLAVIJA IN ITALIJA POVABLJENI NA SEJO ZUNANJH MINISTROV

Zunanji ministri "velikih štirih" so odklonili zahteve Avstrije po Južni Tirolski. Obenem pa sta bili povabljeni Jugoslavija in Italija, da podast svoje zahteve.

Paris. — Zunanji ministri "velikih štirih," ki so zbrani na konferenci v tem mestu, so odklonili avstrijske zahteve po Južni Tirolski. Povabljeni pa sta bili Jugoslavija in Italija, da pošljeta na to konferenco svoje zastopnike, ki naj podajo zahteve po spornem ozemlju.

Delegati Jugoslavije in Italije so povabljeni na konferenco v petek, ko bo na razpravi vprašanje Julijske Krajine, Trsta in sploh spornega ozemlja na meji obeh držav.

Komisija, ki je imela nalogo preiskati sporno obmejje med Italijo in Jugoslavijo je podala svoje poročilo zunanjim ministrom. Predloženi so štirje predlogi možne rešitve v tej zadevi. Predvsem pa je zavzeto vprašanje glede usode Trsta precej napredovalo in je pričakovati pravične rešitve tega vprašanja. Ves nadaljni razvoj v tem pogledu zavisí na tem, kakšne zahteve bo podala Jugoslavija in na drugi strani Italija.

Po zaslišanju preiskovalne komisije, je ruski zunanji minister V. M. Molotov predlagal, da se povabi na konferenco v Paris jugoslovanske in italijanske zastopnike, kakor je bilo sklenjeno, da se zasliši zastopnike obeh držav na konferenci zunanjih ministrov v petek.

Zunanji ministri, ki so že reševali o mejah Jugoslavije in Italije se še niso mogli zediniti. Molotov je v nasprotju s francosko, ameriško in angleško delegacijo zahteval, da večino Istre pripade Jugoslaviji. Če je zahteval za Jugoslavijo tudi Trst, ni znano. Iz prejšnjih poročil je razbrati, da so sovjetski diplomati zahtevali tudi Trst za Jugoslavijo.

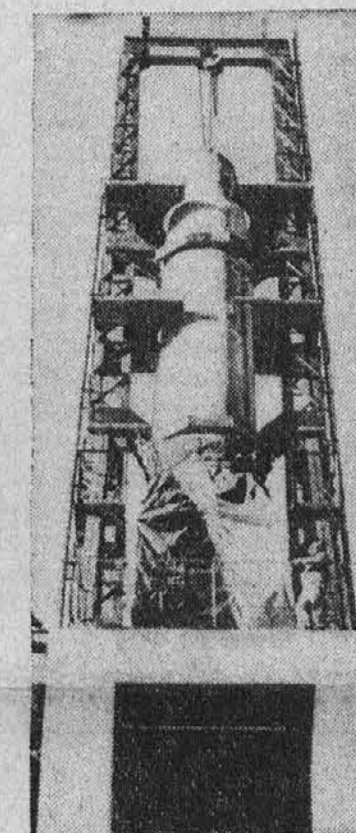
Tri evropske države bo- do poskusile trgovanje brez colnine

Brusel. — Za poskušnjo v trgovskem sodelovanju, bo do leta 1948 vezalo 16,000,000 Holandcev, Belgijcev in Luksemburčanov v eno samo trgovsko zvezo. Ta poskušnja ima namen vpeljati enotno colnino za vse te tri države, s čemer nameravajo pospešiti medsebojno trgovino.

VOJNI VETERANI SO USTANOVILI SVOJO LASTNO "TAXICAB" DRUŽBO

V Clevelandu je bila ustanovljena nova družba izvožkov — taxicab — voznikov, ki obstojajo iz samih vojnih veteranov druge svetovne vojne. Vsa uprava je popolnoma v rokah vojnih veteranov. Predsednik te nove družbe je vojni veteran Victor R. Goldberg, tajnik in blagajnik pa je Albert De Carl. Kompanija namerava imeti do sto avtomobilov, katerih lastniki bodo veterani in ki bodo na poslugi v Clevelandu in predmestju.

Ta družba je že inkorporirana in do sedaj se je prijavilo še trideset veteranov, ki so pripravljeni prijeti za delo. Mnogi izmed teh veteranov so že sedaj "taxicab" vozniki.

Gornja slika nam kaže pravo s kakršno bodo spustili v zrak raketo, ki bo po mnenju učenjakov zletela do 70 milj visoko v vsemirje. Prvi poskus bodo napravili enkrat te dni iz vojaškega vežbališča v White Sands, N. M.

Diktatorji in njih pomoč- niki tudi v grobu nimajo miru

Milan. — Ko so pred nekaj dnevi neznanci odnesli iz groba Ducejevo truplo, so pri tem pustili grob njegove priljubljenice Clarette Petacci nedotaknjen. Sedaj pa je policija odločila, da se tudi krsta z njenim truplom izkoplje iz groba in prenese drugam. Prav tako so izkopali in zakopali neznano kam, trupli dveh višjih Mussolinijevih pomagačev, ki sta bila ustreljena po italijanskih partizanih blizu Como pred enim letom.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Ob sredah bo trgovina zaprta—

Grdina Shoppe naznanja, da bo od danes naprej njih trgovina zaprta ob sredah ves dan in ne samo od polne naprej kot je bilo prvotno poročano.

Važna seja—

Društvo Carniola Hiv št. 493 ima nocoj važno sejo. Članice naj se udeležijo v velikem številu, po seji bo tudi zabava.

Društvo Sv. Ane št. SDZ—

Članice društva ste vabljeni, da pridete v četrtek ob osmih zvečer v Jos. Zele pogrebni zavod, da se poslovite od pok. sestre Mary Rigler, v petek pa se pomožnosti udeležite pogreba.

Clevelandčani zmagali —

Clevelandski Indiani so večeraj odnesli častno zmago na newyorškimi Yankeeji v zgozmetni igri 1:0. Zmago je pridobil prvak Bob Feller.

Mladinski koncert—

V nedeljo priredi mladinski pevski zbor Škrjančki pevski koncert ob štirih popoldne v SDD na Reher Ave., po koncertu ob pol osmih pa bo ples. Naznanjala zaroko—

Mr. in Mrs. Macek, 15810 Trafalgar Ave., naznanjata, da se je zaročila njiju hčerka Mary z Mr. John N. Obat. Zaročeneec je sin Mr. in Mrs. John S. Obat, 193011 Renwood Ave.

Pisma imajo pri nas—

Slapnik Anton iz Trojan; piše Cukjati Ivan;

Cebašek Tomaž; piše Cebašek Janez;

Brežar Janez iz Praprotnice police; piše Sedja Jože;

Blaž Jože (menda v Clevelandu); piše Blaž Mana;

Slana Franc (menda v Clevelandu); piše Slana Anton;

John Kastelic; piše Kastelic Jože.

Maša zadušnica—

V četrtek ob pol osmih bo v cerkvi Marije Vnebovzete maša za pokojnega Cpl. Joseph Grainer.

K molitvi—

Članice podružnice št. 25 SZZ naj pridejo nocoj po pomožnosti k molitvi za pokojno Mary Rigler v Zeletovem pogrebni zavod na St. Clair Ave.

Oltarno društvo sv. Vida—

V četrtek popoldne se zberejo članice Oltarnega društva fare sv. Vida k molitvi za pokojno Mary Rigler v Zeletovem pogrebni zavodu. V petek naj se članice po možnosti udeležijo pogreba.

Prijazen obisk—

V spremstvu Mrs. Lužar iz 1035 E. 69 St., sta obiskala našo uredništvo Mr. in Mrs. John Nemgar iz Eveleth, Minn. Tukaj ostaneta čez nedeljo. Prijatelji ju lahko obiščejo na zgornjem naslovu. Mrs. Nemgar je sestra Mrs. Lužar. Dobrodošli v naši metropoli.

Neljuba pomota—

V poročilu darovalcev za dom pohabljenega vojaka Bradnicka, bi se moralo glasiti, da je daroval \$100.00 John Ahlin iz E. 66 St. in ne Joseph, kakor nam je bilo pomotoma poročano.

April se je poslovil kot krotko jagnje

Mesec april se je poslovil od Clevelandčanov z lepim in toplim vremenom.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$3.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisalnih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$3.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 86 Wed., May 1, 1946

Crosser - Bartunek - Vanik

V lepi newburški naselbini, Jutrovem, Garfield Hts. in Maple Hts. živi nad 4,000 slovenskih vojščev, ki spadajo v 21. kongresni okraj. Že zadnjih 16 let ta okraj zastopa v kongresu poznani kongresnik Robert Crosser. Zadnja leta stalno živi v Washingtonu in štiri leta skoro večina v postelji. Njegov rekord zadnjih let kaže, da se je vsled bolezni zelo neredno udeleževal kongresnih sej ali zborovanj.

EMIL BARTUNEK

Mi osebno nimamo ničesar proti njemu, ker vemo, da je vse skozi poštenjak in dokler mu je zdravje dopuščalo, je bil dober in uspešen ljudski zastopnik. Danes ko pa so časi izredni kongres potrebuje moč, ki bodo na delu in pazno motrili položaj, ki v naši deželi in po celem svetu nastaja. Razumeti moramo, da so podtalno na delu sile, ki hočejo tukaj in po celem svetu spremeniti družabni red. Zavedati se moramo, da je potreba tukaj marsikaj urediti, da ne pademo v finančno in gospodarsko krizo, katero smo komaj preboleli, v katero nas je vrgla Hooverjeva administracija. Urediti bi potreba odnose s inozemstvom. Potrebne bodo medsebojne pogodbe, stabilizacija valute, uravnati naš produktivni izvoz, regulirati uvoz in postaviti potom mednarodnih pogodb boljše trgovske zveze. Vse to je podlaga produkcije in od nje delavski zaslužek. Če nam je do tega in blagostanja v deželi nam ni vse-eno, kdo je tisti, ki posredno in neposredno pri tem deluje. Skoro v vseh zadevah odločuje kongresna in senatna zbornica, po kateri navodilu in naredbah te odloke izvršujejo kabinetni uradniki potom oddelkov, ki so v te svrhe postavljeni.

Rekli smo, da 21. kongresni okraj zastopa Robert Crosser, kateri je zadnja leta večina v bolniški postelji mimo katerega z vso naglico drve svetovni problemi, vse reforme in novo ustvarjanje družabni red. Tudi pri dobri volji ne more zavreti kolo drvečega časa — dolgoletna bolezen mu je izčrpala silo in energijo — napravila ga je brezplodnega ljudskega zastopnika. Potreba je v korist Amerike in naroda, katerega zastopa v zakonodajni, da se na njegovo mesto postavi moža svežih misli, zdravega razuma in moča odločne volje, ki je pripravljen služiti državi in ljudstvu.

V 21. kongresnem okraju kandidira Emil Bartunek sin češkega pokolenja, kateri je pokazal v državni senatni zbornici visoke zmoglosti in mnogo plodovitih del. O njem smo pričeli, da bi bil eden najboljših kongresnikov še posebno, ker do korenin pozna težko borbo malega človeka. Dosledno so stale ob njegovi strani delavske unije in vedno se je boril za koristi malega človeka.

Emil Bartunek pozna potrebe onih, ki so se povrnili iz armade, pozna njih trpljenje in želje, ker sam je bil tisti, ki je nosil vojaško uniformo.

Emil Bartunek je naš slovenski brat, kateri čuti v sebi globoko slovensko misel in prepričani smo, če pride v kongresno zbornico bo imel tudi za nas dobro besedo. Bodimo sebi najbližji in zavedajmo se dejstva, da kadar je naš rojak Frank J. Lausche kandidiral za sodnika, župana in guvernerja so nam dali bratje Čehi občudovanja veliko podporo. Zdaj je čas da to vrnemo in zdaj je čas, da demonstriramo naše slovanstvo, katero seveda mora biti čisto in brez vsake druge primesi.

V tem kongresnem okraju pa tudi kandidira neki Charles Vanik po imenu tudi slovenskega pokolenja. Reč nesreča za nas Slovence, da se vedno dobe ljudje, ki cepijo naše moči in sejejo razdor med slovanstvom. Naš slovenski greh je vedno bil in radi tega smo tudi vedno ponižanje trpeli, ker smo se prepirali med tem, ko je tretji, po moči šibkejši, dobiček vlek. O Charles Vaniku nam je zelo malo znanega. Po njegovem govoru, katerega smo ob neki priliki slišali bi sodili, da je zelo sarkastičen, kliče psovke drugim in se norčuje iz posameznih kandidatov. V stari domovini bi takemu rekli "klepetulja," ki ne ve kaj govori in kaj hoče. Je mož dolgega jezika toda brez vsakega načrta in programa. Nam se zdi, da obrekljivci niso bili nikoli dobri ljudski zastopniki in to iz razloga, ker so sami sebe preveč ljubili in vse druge smatrali za pajace. Pokažimo mi, če on ni toliko inteligenten, da se nam zmerjanje studi in da one, kateri upajo zasmehovati, s prezirom plačujemo.

Rojaki in rojakinje v 21. kongresnem okraju pojdite v torek dne 7. maja v volilno koč in napravite (X) križ pred imenom EMIL BARTUNEK.

Mi tega moža toplo priporočamo, ker smo o njem pričani, da je mož našega kova, mož poštenja, zmoglosti in velike volje do pozitivnega dela.

Odpri srce, odpri roke. . .

Le zakaj so bežali . . . ? Še vedno nekaterim ne gre v glavo . . . Prav lahko pa gre to v glavo takim, ki dobe od svojih sorodnikov iz begunstva kakšna taka poročila, kot ga je dobila med mnogimi drugimi tudi slovenska sestra Olga, ki je zdaj na neki slovenski postojanki v Pennsylvaniji. Piše ji njen ožji sorodnik in med drugim pove tole in tako:

"Naj Ti opišem svojo petletno tavanje po svetu in beg. Po mobilizaciji leta 1941 sem šel na vojsko. Svoje družine od takrat naprej nisem videl več. Pred Nemci in njihovo gestapovsko policijo sem se skrival po vseh mogočih luknjah kot preganjan na zver. Po "osvoboditvi" Belgrade, sem se znašel tam pod Titom. Takoj sem bil prisilno mobiliziran v partizansko vojsko. Bil sem partizanski vojak dva meseca. Potem sem pobegnil od njih. Zaradi mojega odločno narodnega stališča so me komunisti hoteli ustreliti. Mnogo mojih sorodnikov in ožjih znancev je radi lahkovernosti pod komunisti izgubilo glave. Jaz sem bežal preko Mažarske in sem po dolgi poti, ki je merila nad 2500 kilometrov, končno dospel k našim zapadnim zaveznikom, kjer sem našel zatočišče. Kjer sem zdaj, imam kolikor toliko mir pred partizani in njihovo OZNO."

Pismo nadaljuje:

"Kdor ni doživel in videl stvari, kakor sem jih videl jaz in ti soči drugih z menoj, tega ne more verjeti, kar bi mogel jaz povedati. Če bi Ti govoril o zaizdavanju in streljanju ljudi v Kočevskem Rogu, v bližini Teherana pri Celju, o strašnih mukah, ki jih morajo prestajati ljudje v Belgradu, Zagrebu in drugod, bi se zgrožila in mislila, da Ti pripovedujem stare bajke. Vendar bi bilo vse gola resnica."

Hočem Ti pa za sedaj povedati samo eno. Na sveti božični večer leta 1944 sem bil še v partizanski vojski. Bil sem na straži kot dežurni vojak. Ko smo se deli pri ognju s tovariši in se gredli, se nam je pridružil komunistični politični komisar, Bosanec, ki nam je razlagal nadaljnje načrte partizanov v Jugoslaviji. Dejal je: sedaj najprej čistimo deželo vseh tistih, ki so se nam postavili z orožjem nasproti. Pa to je šele prva naša "čistka." Ko to uredimo, bo treba začeti s tistimi, ki bodo še ostali po vseh "čistkah," ki jih uprizarja OZNA. Računamo, da bo naša moralna nastopila še dve "čistki." Gledati moramo na to, da ostanemo pri življenju v celi Jugoslaviji samo komunisti, pa magari šteje potem vsa Jugoslavija samo dva milijona ljudi. Vse čisto, kar noče biti komunist, bomo poklali. Ko tako očistimo Jugoslavijo vseh nekomunistov, bomo šli dalje, in sicer preko Madžarske in Avstrije tja do Francije. Nato se bomo namerili preko Kanala in bomo očistili Anglijo . . . Iz uničene Anglije nam bo pa pot odprta tudi v Ameriko. . .

"Da, to napoved sem slišal iz ust komunističnega komisarja na sveti večer 1944 na lastna ušesa. Pa naj me še kdo vpraša, zakaj sem bežal iz te strašne družbe . . . Rajši vsako smrt kot povratek v deželo, kjer se pletejo taki satanski načrti. . ."

Da niso bili samo "načrti," kar je slišal ta človek iz ust političnega komisarja, zdaj lahko vsakdo vidi, pa še več bi videl, če bo kaj časa živel. Take načrte so razlagali že mnogi komunistični komisarji in na tisoče ljudi, ki o tem pričajo, je že zbežalo od partizanov. Nič zato, če še vedno kdo dvomljivo sprašuje: Če niso krivi, zakaj so zbežali . . . ?

Ti, ki to čitaš, pa nič ne sprašuj, dovolj poznaš žalostni položaj beguncev. Zato Ti zopet rečem: ODPRI SRCE, ODPRI ROKE. Ne odlašaj, ampak takoj zopet podpri s svojim darom LIGO KATOLIŠKIH SLOVENCEV.

Drugič več! Zaplot.

Naj ne bo to samo politika

Kakor vsako leto od začetka naše neodvisnosti, bomo tudi letos imeli volitve in sicer dvojne, primarne in glavne.

Dočim imajo nekatere države v Evropi in drugih delih naše zemlje volitve le, kadar se državnim uradnikom izljubi, imajo pa v državah, v katerih vlada komunizem ali totalitarstvo, kakor je bilo do konca druge svetovne vojne v Nemčiji in Italiji in na Japonskem, ter v Rusiji že od njih revolucije leta 1918 volitve le, kadar vidijo, da imajo njih voditelji in kandidati, kateri se hočejo polastiti vlade, zadosti moralnega orožja, da s tem orožjem lahko prisilijo volilce, da gredo na volišče in da volijo proti svoji lastni volji, imamo tukaj v Ameriki svobodne volitve, in sicer dvakrat na leto.

Primarne volitve so prve. Pri teh volitvah nam dajo priliko si izbrati kandidata po svoji volji. Od primarnih do glavnih volitev imamo zadosti časa, da si te kandidat dobro iztehamo ter presodimo, kateri bi bil boljši in bolj zmožen za dotični urad, za katerega kandidira. Najboljše in najpametnejše bi bilo, da to storimo že pred primarnimi volitvami. Predvsem moremo gledati na njegovo prepričanje.

Najsi bo katoličan, luteran, ali protestant, ali celo židovske vere, glavno je da drži svojo vero. Odpadnike vere ne smemo voliti za noben urad ne pa najbo kandidat Slovenec, ali pa druge narodnosti, ker taki so polni komunistizma. Takega kandidata se moramo ogibati in bati bolj kot strupenega gada. Ker tak kandidat, ki nima nobene vere, ne verje v nobeno božanstvo, nima tudi nobenega strahu pred najvišjim Sodnikom. Kot tak ne bo nikdar gledal za dobrobit naroda, in tudi ne bo nikdar pravično ter pošteno uradoval. Gledal bo le za svoj lastni žep, ter da se izmuzne svetovni sodnji, ker le pred to sodnijo ima strah, pred Bogom ga nima. In poleg tega bo vedno gledal, da bo nasprotoval naš ustavi in brizgal strup komunizmu v naš svobodni ameriški narod. Zato pa proč s takimi kandidati, naj bodo popolnoma pozabljeni, dokler ni preporno.

Zakaj bi take volili, ker imamo še dosti pravih in poštenih kandidatov, ki so močje ameriškega mišljenja in prepričanja, da jih lahko postavimo v vsak urad naši državi.

Mi, Slovenci smo v političnem oziru demokratije, ter volimo po večini za kandidate, kateri se sklicujejo za demokrate, toda ne smemo voliti kandidata samo zato, ker je demokrat, ampak moramo gledati, da je našega oziroma ameriškega mišljenja, to se pravi, da je pravi Amerikaneec, najsi bo to demokrat ali republikanec.

V torek 7. maja bomo imeli na demokratski glasovnici moža, našega sedanjega zastopnika mestni zbornici 23 warda, Edward J. Kovačič, ki kandidira za okrajnega komisarja. Ta mož ni samo demokrat, ter ne ni demokratski znak samo za propogando in reklamo v političnem oziru; O, ne! Ta mož je pravi ameriški demokrat. Njegovo delovanje v preteklosti nam je dokaz. Ta mož je pravi katoličan, član društva Najsvetejšega Imena fare sv. Vida. Nadalje je član društva sv. Vida šte. 25 K. S. K. J. Take kandidata moremo voliti, ker le na take se lahko za-

nesemo, da bodo pravilno in pravično uradovali in nas zastopali. Edward J. Kovačič nas zastopa v mestni zbornici že sedmo leto odločno in energično. S tem se je izkazal, da je sposoben ter vreden, da mu damo nekaj več odgovornosti s tem, da ga nominiramo za okrajnega komisarja našega Cuyahoga okraja v torek 7. maja.

Ravno tako smo dolžni dati glas našemu rojaku, sedanjemu državnemu poslancu Joseph W. Kovach, ki kandidira za urad Congressman-at-Large. Tudi Joseph W. Kovach je član društva Najsv. Imena in sicer v fari sv. Lovrenca, ter član in blagajnik društva sv. Lovrenca šte. 63 K. S. K. J.

Ker smo in moramo biti proti vsaki diktaturi strupenega komunizma, kateri prihaja z vzhoda, volimo vedno za moža katoliškega prepričanja, ker le na take osebe se moremo zanesiti in le ti so vredni naših glasov.

Lawrence Bandi.

Sorodnike iščejo

Podpisana Amalija Ris, Camp Peggez, Lienz, Avstrija, želi izvedeti za naslov svoje sestre in brata, ki se nahajata nekje v Ameriki, a njihovo naslovov nima in ne ve točno, kje se nahajata. Izvedela bi rada za sestro Marijo Novak, poročeno Kirn, rojena 8. decembra 1891 v vasi Gradenc št. 38, župnija Hinje pri Žužemberku. V Ameriko je odšla leta 1910. Njen zadnji naslov je bil: Marija Kirn, Box 272, Verona, Pa.

Dalje bi rada izvedela, za naslov svojega brata John Novak-a, rojen 27. decembra 1895 istotam, kot prej omenjena. Sedaj stanujejo nekje v Clevelandu.

Če omenjena citata te vrstice, sta prošena, da se zgleda svoji sestri na zgornji naslov.

Dopis iz Chicago

North Chicago, Ill. — Priloženo vam pošiljam naročnino za list Ameriška Domovina. Ko je bil v naši naselbini Jože Grdina na agitacijski turi, sem se bil naročil samo za šest mesecev. Ker mi pa list jako ugaja, radi tega ponovim naročnino za celo leto. List se mi dopade, ker po-
bija krivične obdolžitve proti našemu katoliškemu narodu v stari domovini.

Brezdvomno je, da naš katoliški narod po nedolžnem trpi preganjanje in zaničevanje od strani brezverskega komunizma.

Ako pogledamo nazaj, v dobo pred prvo svetovno vojno, bomo videli, da je bil naš narod vzor pravega in poštenega življenja, da smo bili lahko ponosni nanj. V tistem času ni bilo slišati toliko otatvinah, umorih in poizgih. Vrat ni bilo treba zaklepati, človek je šel brez skrbi z denarjem v žepu, ne da bi ga kdo pobil in okradel.

Po prvi svetovni vojni pa mi je neka oseba rekla: John, slovenski narod ni več tisti, kakor je bil pred vojno. Zdaj je že veliko komunistov, kateri vznemirjajo narod s tatvinami, umori in poizgi. Včasih so rekli, da kdor laže, tudi krađe. Tukaj pa velja, da kdor krađe, ubija in poživa, tudi laže. Zato jaz verjamem poročilom, ki prihajajo od našega poštenega naroda. Da so se vršili umori, tatvine in poizgi, to je bilo poročano vsak dan v časopisju. Saj so podirali že celo evharistične križe in obešali znamenja. Pa menda ja ne bo kateri rekla, da so to delali katoličani. Pošten človek ne bo dolžil katoličanov teh zločinov.

Zakaj, ako se niso dogajali takaki zločini pred prvo svetovno vojno, ko je bil naš narod skoraj sto procentno katoliški, se ga tudi potem ne more dolžiti, ampak vsa krivda gre brezverskemu komunizmu.

Se ena stvar je, ki je jaz ne morem razumeti in to je: Zakaj so socialisti pred zadnjo svetovno vojno tako kritizirali komunizem in odklanjali tako vlado,

kakršna je v Rusiji? In danes je komunistična vlada v Jugoslaviji, katero socialisti tako hvalijo, našemu katoliškemu narodu, ki se je uprl komunizmu, pa kričijo: smrt izdajalcem! Kje je doslednost?!

Ameriški Domovini pa kličem, le tako naprej po začrtani poti. Z vašim neustrašenim delom boste marsikatega ohranili, da se ne bo prevrnil na drugo stran plotu.

John Zalar.

Prispevki za kampanjo Wm. M. Boyd-a

V kampanjski sklad William M. Boyda, ki kandidira za Congressman at large, so prispevali sledeči:

Paul Gosdanovich \$150.00; po \$100.00: Al Karlinger in Nick Perencevič; po \$50.00: Michael S. Cerrezn, P. Shmrak in Andy Vusky iz Bellair, O.; Anna Primovic \$80.00; po \$25.00: Dr. Nicholas Puharich, 32. Ward Creation Dem. Club in Mr. Frank Kurtz; Michael Gesler \$30.00. Po \$20.00: Mr. in Mrs. Paul Papp, Michael Boich; po \$10.00: Matt Braidic, Teddy Kekič, John Tramek, Marijan Mihaljevič, Daniel Stakich in Mike Vukčević; po \$5.00: Peter Bastasic, Miss Ann Donahovic, Joseph Erdelac, Peter Vidovic, Tom Grubac \$4.00; Nick Resich \$3; po \$2.00: Tom Stakich, Max Luci in Steve Noisic.

Kaj berem

(Piše L. Debeljak)

"Svoj čas je vse angleško časopisje pisalo o pravdi nekega angleškega družinskega očeta. Piše se Finlan in je vojni invalid, stanuje pa v vasi Stechford pri Pirkminghamu. Svoje otroke je doslej pošiljal v katoliško šolo, katere je bila v sosednji vasi. Čeprav je dobival le 30 šilingov invalidnine na teden, je vseeno plačeval otrokom za vožnjo v šolo po 5 šilingov na teden. Samo da so hodili v katoliško šolo.

Oblasti so ga pozvale, naj svoje otroke pošilja poslej v nekatoliško šolo, katere je v njegovi vasi. Tega pa Finlan ni hotel storiti. Klicali so ga nato k sodišču, kjer je bil obsojen na denarno globo, ali pa na pet dni zapora, če bi globo ne mogel plačati. Toda mož ni hotel plačati, češ, da se rajši da zapreti.

Po dolgih pogajanjih, pri katerih je sodelovala vsa javnost, je na nasvet birminghamskega nadškofa dr. Williamsa slednjič privolil, da bo svoje otroke pošiljal v nekatoliško šolo. Nihče pa ga ni mogel pregovoriti, da bi plačal globo. Zato so ga zaprli, nazadnje pa so mu odpustili dva dni zapora. Iz zapora je napisal tole izjavo:

"Nič drugega ne zahtevam, kakor pravičnost. Za svoje otroke hočem katoliško šolo s katoliškim učitelstvom. Otroci so moji! Dal sem se zapreti zaradi načela. Četudi bi bil moral plačati globo le v enem samem gumbu, bi je ne bil plačal. Mislim, da razbrzdanost mladine izvira od tod, ker nima verskih načel. Ne obzlujem tega, kar sem storil. Načela nič ne pomenijo, če ni nikogar, ki bi se jih držal."

— V letu 1942 so tovarne mila izdelale krog 3,900,000,000 funtov mila.

ZAPOJMO!

Priljudna zbirka slovenskih narodnih pesmi. Izdala in založila Slovenska ženska zveza. Naroči se v uredništvu Zarje: 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio, ali v uradu Ameriške Domovine, isti naslov. V knjigi je nad 150 pesmi. Knjiga stane 50c, po pošti 3 cente več.

AMERICAN RED CROSS

Rdeči križ pomaga

Če tudi so povodni štorklji vsakoletna pojava v spomladnem času, ter ogrožajo življenje in imetje ljudi, je po drugi strani resnica, da nesreča nekadarkoli in kjerkoli ne pričakujemo. V premoženju se lahko utrka s smrtjo in zasuje premoženje, da se ne bo prevrnil na drugo stran plotu.

V vsakem okrožju širom države ima Rdeči križ svoje točkanke in dolžnost uslužbovcev Rdečega križa v teh primerih je, da so nemalo pripravljene nuditi pomoč ali katastrof, Neglede ali se pripeti nesreče ali katastrofe, v majni, ali se morda vodenj — Rdeči križ mora in je vedno pripravljen postavitev zaslonih šotornic dobavo in razdelitev hrane, leke, kuriva, itd. Usklajen krajevnih postojank more vedeti kako je mogoče hitro in točno potrebno iz drugih okrajev.

Delo Rdečega križa v časih katastrof traja dolgo, dokler obstaja najpogostejša potreba pomoči. V teh slučajih je treba dati začasno pomoč v hrani, in podobnem. V drugih slučajih pa so znatni ljudje doma in nesreča morda zroči pohabljenje posameznih ali pusti za seboj nepopolne družine. To postavlja Rdeče križa vedno pomoč je treba nuditi na ljubo dobo.

Včasih so prizadete celotne enega kraja vsled nesreče kakršna se je dogodila decembra lani v Pineville, ali pa v West Virginiji v januarju, ko je bilo poškodovanih 22 ljudi. Pogosto se pripeti, da križ tudi pomaga uničenim, zgaranim domov in drugim kom naravnih katastrof, predvidevanih katastrof, je oče ozir. reditelje družine težko poškodovani nesreči v manjši ali večji dolgi, da dobi družina redno pomoč ali dobo. Pomoč, ki jo nudi Rdeči križ v gotovih slučajih škodovanih let, je dana na raznih način, ki so tekom leta poškodbo, radi katere more samezni zavreči svoj denar, enji poklic ali dlo ter se čiti kaj drugega vsakdanjega življenja svojega vsakdanjega življenja vira dohodkov družine in podeželskih gospodarstev, pomovni začetek gospodarnosti, priskrbi Rdeči križ prizadetim na pomoč s tovarni oskrbi farmarjem zemlje, dovalcem zemlje, poljsko orodje in stroje, poslopja potrebna za vzdrževanje farmanja in življenja.

Rdeči križ je torej vedno razpolago žrtvam nesreče, ravni katastrof. Največji Rdeči križ prvi, ki iveri trebi prizadetih in jim priskoči na pomoč. Oni pa, ki niso deležni takoj, se lahko pridružejo k najbližji postojanki Rdečega križa, kjer jim bo potreba Rdečega križa rada nudila potrebno pomoč.

Pomagajte Ameriki, Victory bonde in znanke.

Turjak

Fantom so stopile solze v oči! Pa to niso solze žalosti ali strahu, ampak solze ponosa in navdušenja.

V razgovorih so fantje spravevali vse mogoče. Posebeno jih je zanimal komunizem.

Odpoldne so kuharji pripravili dobro kosilo. Le ena četa je imela smolo. Kuhar Mihček je kuhal v prvem nadstropju. Skozi okno je speljal dimnik. Ves je bil premočen, tako mu je bilo vroče. Saj mu je bilo lahko! Za tako veliko družino kuhati ni šala!

Prav ko je mešal v kotlu, je od nekod priletela krogla. Prevrtala mu je kotel. Voda je odtekla:

"Bomo imeli pa suho rižoto," se je smejal Mihček, ki ga nikoli ni nobena stvar potrla.

Po kosilu je bilo v gradu še bolj mirno. Nekateri so celo plegli in zaspali. Drugi so želeli po kotih in žulili cigarete. Tretji so mešali karte in igrali.

V pritličju nekje je bil odprt radio. Poročil se ni nikomur več ljubilo poslušati, pa so odprli glasbo.

"Spet gre nekdo z zastavo!" je vpil nekdo iz zgornjega nadstropja.

"Le kaj spet hočejo?"

"Saj veste kaj. Snoči so morali umakniti topove, pa bi jih med premirjem radi privlekli nazaj."

"Čela procesija žensk z zastavo," so vpili zgornji.

"Spet nova rdeča nakana."

Poveljniki so bili takoj med fanti: "Fantje! Gre za zvižajo. K strojnicam! Ženske ne streljajte! Obrnite cevi na rdeče položaje. Kakor hitro se kdo zgane, ogenj!"

Res so rdeči kmalu prilezli iz skrivališč.

Trrrk! Trrrk! Trrrk!

"Ženske so legle v jarek, dasi so kroglice žvižgale visoko v zraku. Rdeči so se poskrili."

"Ženske naprej!" so vpili v gradu.

Ko je bilo spet mirno, so se ženske dvignile. Zamahnile so z zastavo in šle proti gradu.

"Z našimi bi radi govorile!"

"Kdo vas je poslal?"

"Same smo prišle."

"Odkod?"

"Iz Kala, Korinja, iz Amerusa."

"Kaj vse govorijo o Turjaku?"

"Da so naši že vsi pobiti."

"Da so živi zgoreli."

(Dalje prihodnjic).

MALI OGLASI

Slovensko-ameriška Kuharica se sedaj dobi v Clevelandu

Dobite jo v pisarni August Kollander, 6419 St. Clair Ave. ter pri Jožetu Grdini, 6113 St. Clair Ave. Oba imata knjige v zalogi in bosta rada postregla rojakinjam, ki želijo imeti to lepo, veliko in koristno knjigo. (Mon.Wed-X)

Ali preveč pijete?

Najboljše sredstvo proti preobilni pijači je

INNEBRIN

Poiskusite enkrat. Dobi se le pri

MANDEL DRUG

15702 WATERLOO RD.

SEDMAK

Moving & Storage

ALSO
LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.

KE 6580

Bivši jug. državni poslanec in senator piše

Janez Brodar, bivši jugoslovanski državni poslanec in senator, posestnik v Hraščah pri Kranju, sedaj biva kot begunec v taborišču Peggez pri Lienzu, podaja naslednje poročilo:

(Nadaljevanje)

Janez Ferjan

Janez Ferjan je bil znana osebnost v vsem kranjskem okraju na Gorenjskem. S svojo marljivostjo si je ustvaril ugoden premoženjski položaj, s svojo umsko sposobnostjo pa ugled v vsem okraju. A svojih zmognosti ni uporabljal predvsem v svojo korist, marveč bolj v dobrobit bližnjega. Kot izkušen mlekakar je vodil mlekarske zadruge v Goricih in Predosljih, pozneje svojo mlekarno na Visokem. Povsod, kjer je bil, se je zavzemal za gospodarski in kulturni napredek ljudstva; zadrugištvu in prosveta sta mu bili polje, kjer se je neumorno udeleževal. Zlasti v svojem rojstnem kraju, v Olševku, je razvijal vso svojo delavnost. Za ljudi je mislil, delal in plačeval. Tako rekoč na svoje stroške je sezidal velik prosvetni dom, napeljal je v vas vodovod in elektriko, upravljal kot cerkven ključar dolga leta premoženje oševske cerkve in skrbel kot predsednik krajnjega šolskega sveta za prosvet olševske ljudske šole. Tudi v občinskem svetu in krajevnih združenjih v Senčurju je zavzemal vedno važna odborniška mesta. Najbolj pri srcu mu je bilo Prosvetno društvo v Olševku, kjer je predaval, režiral igre, vodil tečaj, pri čemur mu je neumorno pomagala njegova žena, znana ljudska pesnica.

Vse to delo mu je prineslo ugled in spoštovanje, tem bolj, ker je bil po svojem značaju dobrosrčen človek, pripravljen pomagati vsakomur, kdor koli se je nanj obrnil. Kolikim je pomagal z denarnimi posojili, ki jih po večini ni nikamor zapisal. Po navadi ni vedela levica, kar je dala desnica. Bil je zares nesebičen človek.

Njegov velik vpliv pri ljudstvu, še bolj pa njegova delavnost na polju krščanske omike in naprednega gospodarstva, sta bila vzrok, da je bil vsem idejnim nasprotnikom trn v peti. Treba ga je bilo odstraniti. Ko se je na Gorenjskem pojavila O. F., je bilo kaj kmalu sklenjeno, da ga je treba ubiti. Prišel je z vsemi drugimi uglednimi možmi v okolici na črno listo. Da se najde povod za odstranitev, ga je bilo treba najprej oblatiti. Očitati so mu, da sodeluje z Nemci in da ustanavlja belo gardo. (Takrat domobrancev še ni bilo nikjer, v ljubljanski pokrajini pa so bile vaške straže). Ponovne stroge preiskave od strani partizanov niso mogle ugotoviti ne enega ne drugega. A moral je vseeno pasti, ker je tako sklenila OF. Dne 5. septembra 1942 ga je umorila vpricho žene in poslov zločinska krogla.

Zvečer ob devetih so partizani, 80 po številu — obkolili vas in vdrl v hišo. Družina je bila zbrana v kuhinji pri večerji. Partizani so Ferjana najprej dolgo zasliševali, in ker niso našli na njem nobene kričave, se je zdelo, da bodo, kakor so storili, poprej že ponovno, odnesli na ropano blago in odšli. Tudi žena jih je za božjo bolj prosila, naj ji puste moža, pa čeprav vse odnesejo. Po kratkem posvetu zunaj hiše so se vrnili v kuhinjo in izvršili, kar so sklenili. Počila sta dva strela in Ferjan se je zgrudil mrtev pod mizo. Ustrelil ga je isti, kakor dva dni prej Antona Umnika, bivšega senčurskega župana, ki je tisto noč ležal na mrtvaškem

odru in bil naslednji dan pokopan.

Ljudstvo je onemelo. Celo vneti pristaši OF. so zmajevali, češ, ta je pa res nedolžen pade. A past je moral, ker je bil vpliven in spoštovan, zaveden in odločen krščanski mož. Njegovo nedolžnost pri zgoraj omenjenih podtikanjih je priznal celo morilec tik pred smrtjo Ferjanovi ženi, izpričati pa jo more še danes vsa okolica in posebno olševska vas, ki bridko občuti tragično smrt tega poštenega, vernega, nesebičnega, samo za dobrobit ljudstva vnetega Gorenjca.

Jože Burgar

Jože Burgar, posestnik in župan v Hraščah pri Smledniku je bil brez dvoma eden med najpriljubljenejšimi osebnostmi cele Gorenjske. Bil je poštenjak od nog do glave, prijazen in postrežljiv napram vsakemu človeku, naj je bil reven ali bogat, silno dober do revežev, odlični zadrugi delavec, predsednik raznih občinskih združenj in društev, več desetletij zapovrsti župan občine Smlednik, tako, da si Smledničani skoraj niso mogli več misliti smleške občine brez župana Burgarja. Burgarjeva kmetija je bila ena najlepše urejenih na vsem Gorenjskem, od blizu in daleč so prihajali kmetje ob nedeljah ogledovat to napredno kmetijo.

Ko so zasedle nemške čete Gorenjsko, so odstavili tudi Burgarja od županovanja, ker je bil v nevarnosti, da ga Nemci zapro in izselijo, je zbežal v Ljubljano, kjer se je skrival nekaj časa. Ko pa se je zdelo, da bo prenehalo izseljevanje in preganjanje Slovencev po Gorenjski, se je vrnil na svoj dom in se posvetil samo svoji kmetiji. Prihajal je tu in tam na tržni dan v Kranj.

Ko je moja žena zvedela v Ljubljani, da je tudi Burgar na takozvani likvidacijski listi komunističnih partizanov, ga je nekaj ponedeljek, ko je bil na poti v Kranj, ustavila in povabila v hišo. Tu ga je opozorila na to, da je tudi on na vrsti, da ga ubijejo. Mož pa se je neverjetno nasmehnil in rekel: "Oh, mene pa že ne bodo ubili, saj nisem ničesar naredil, jaz nimam ničesar na vesti in se z ničemer ne pečam." Tudi on je mislil, da je takozvana osvobodilna fronta res narodno osvobodilno gibanje in da pobijajo partizani samo one, ki sodelujejo z Nemci in ustanavljajo Belo gardo.

Dne avgusta 1943 je tudi po njega prišla komunistična oborožena banda, izropala popolnoma njegov dom in ga odpeljala v temno noč, od koder se ni več vrnil. Čez par tednov so našli v bližnjem gozdu površno zakrit grob ga odkopali in našli v njem njegovo truplo v strašno razmesarjenem stanju, sključeno in zmaličeno, vse je kazalo, da so ga grozno mučili in nato napol živga zagrebeli. Vso Gorenjsko je pretresel njegov strahovit umor!

Mejač Alojzij

Mejač Alojzij je bil splošno znan, priljubljen in spoštovan posestnik in vinski trgovec v Komendi v kamniškem okraju. Bil je zaveden in vpliven pristaša "Slovenske ljudske stranke," zato je moral tudi on pasti. Dne 11. decembra 1943 okrog 8. ure zvečer ga je na zvit način zvalobil z doma neki komunist. Rekel mu je, da ga čaka na vasi neki vinski trgovec, da bosta šla skupaj nakupovat vino. Komaj je dobro prišel od hiše, so ga naložili na avto in odpeljali v "Sinkov turn" pri Vodica k Bendovemu Mihju — tako se pravi pri hiši — kjer so ga še isti večer sodili in obsodili na smrt.

Prva tako so na isti večer odpeljali z doma Kralja Franceta, živinozdravnika iz Nasavč pri Komendi. Tudi njega so skupno z Mejačem Alojzijem sodili pri Bendovemu Mihju.

Še isti večer, to je 11. decembra 1943, so ju odpeljali na Mengeški hrib k 16 m globokemu brezdnu. Zvezali so jima z močno vrvo roke na hrbtu, ju pretepal in mučili, kar dokazujejo močne podpludbe, ki so bile vidne na truplih, ko so ju našli. Ustrelili so ju v glavo in trupli vrgli v brezdno.

Na Mengeškem hribu je bilo "likvidiranih" še več uglednih mož. Rihtar Stane je bil značilen in zelo priljubljen katoliški fant v Stobu pri Domžalah. Bil je predsednik "Stavbne zadruge." Dne 31. decembra 1943 je prišel ponj komunist Rozman Janez (po domače Sinkarjev) iz Malega Mengša. V spremstvu še dveh komunistov je odpeljal Rihtarja na Mengeški hrib, kjer ga je sodilo "sodišče", ki so ga sestavljali Koželj Janez (po domače Bitenk), žnidar Anton (po domače Kržav) iz Velkega Mengša, sodbo pa je nad Rihtarjem izrekel Vidmar Franc, ki je bil starosta "Sokola" v Stobu pri Domžalah, po poklicu pa je kovač. Pravilnost in pravomočnost sodbe pa so podpisali: Jencič Milan, tovarnar opeke v Velikem Mengešu, Jamec Janez (po domače Vesel) iz Trzina ter ing. Kurcut, obratovodja elektrarne na Črnučah. Omenjeni ljudje so v mesecu decembru 1943 podpisali 11 smrtnih obsodb nad popolnoma nedolžnimi toda vplivnimi in uglednimi katoliškimi možmi.

Rihtarja Staneta so ustrelili in truplo vrgli v že omenjeno brezdno. Pred smrtjo so ga zelo mučili, ker so se na truplu poznali sledovi težkega mučenja. Na istem kraju je bil 16. dec. 1943 od partizanov ubit tudi Plemeš, tovarnar iz Sangrada pri Cerkljah in 11. dec. 1943 pa Kvaternik, ravnatelj v Medičevi tovarni v Domžalah.

(Dalje prihodnjic)

MALI OGLASI

Ako hočete prodati ŠIVALNI STROJ

ki ga imate na podstrešju ali v kleti, pokličite KE 5557.

Farma naprodaj

Proda se farma 40½ akra zemlje, hiša 10 sob, furnez, dobra tekoča voda v hiši. Hlev, košnjač in garaža. Proda se z orodjem ali brez. Lastnik Albert Cinco stanuje na farmi na Dock Rd. 1 miljo iz Route 20 v North Madison.

(May 1, 3, 6)

Hiše naprodaj

Blizu Fisher Body se proda hiša za 2 družini, 4 sobe in furnez za vsako družino. Cena je \$8,000.

Hiša na 71. cesti, 5 in 5 sob, 2 furneze, 2 garaži, cena je \$9,000.

Pokličite George Kasunic HE 8056. (88)

Nov lepotalni salon

Mary Ann Tekaucic naznanja svojim mnogim prijateljicam, enem lotu. Za nadaljnja poja-da je odprla lepotalni salon na 14605 Harvard Ave. Pokličite WA 1201. (88)

DELO DOBIJO

ŽENSKÉ ZA DELAVKE HIŠNEGA SNAŽENJA

od 5:00 zv. do 1:40 zj.
5 večerov v tednu
\$34 na teden
v mestu

Zglasite se na

Electric Building

700 Prospect Ave. Room 901

Women's Employment Office

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

(x)

Delo dobi

Išče se ženska za hišna dela, za čez dan. Vprašajte na 6111 St. Clair Ave. (88)

Moški za skladišče

Stalno delo

zglasite se pri

Brown Fence & Wire Co.

6560 Juniata Ave.

severno od St. Clair Ave.
iz Addison Rd. (87)

Ženske za čiščenje

Dnevno delo

polni čas

od 6 zjutraj do opoldne

Stalno delo

Zglasite se v

Employment office, 5 nadstropje

Wm. Taylor Sons & Co.

(89)

PORTERS

Moški za navadno delo

polni dnevni čas

stalna plača

zglasite se v Employment Office

Wm. Taylor Sons & Co.

(89)

MALI OGLASI

Iščejo sobe

Zakonski par išče 2, 3. ali 4 sobe z kopališčem, opremljene ali ne. Pokličite PO 0527. (88)

Hiša naprodaj

Krasna hiša za 2 družini, 5 in 5 sob, kopalnica in dvojna garaža, 2 furneze, dvojni pod, ravna streha. Spodaj prazno kakor hitro se proda. V bližini Euclid Beach poulične. Tudi blizu trgovin, transportacije in šole.

B. J. Hribar

954 E. 144. St.

GL 2500

(88)

Naprodaj

Prvovrstna farma

47 akrov, dobra poslopja
hiša za dve družini
5 in 5 sob, 3. nadstropje
dovršeno

Za pojasnila pokličite

PO 6727 C. A. Rybak

(86)

Naprodaj hiša

Naprodaj je hiša, 10 sob za 3 družine, 5 spodaj, 5 zgorej, garaža. Tri sobe se odda kakor hitro je hiša prodana. Vse v dobrem stanju. Cena je \$6,500. Hiša je na 1004 E. 64. St. Vprašaj se pa na 1401 E. 39. St. (89)

Hiše naprodaj

Dva hiši po 2 družini, vsaka po pet sob in ena hiša za eno družino 6 sob. Vse tri hiše na svojem mnogim prijateljicam, enem lotu. Za nadaljnja poja-da je odprla lepotalni salon na 14605 Harvard Ave. Pokličite WA 1201. (88)

(Apr. 25, 29 in May 1)

Iz volilne kampanje v Mehiki. — Miguel Aleman, bivši notranji minister v mehiški vladi, vrši živo agitacijo za izvolitev predsednikom republike. Na sliki je videti, kako ga je ljudstvo navdušeno pozdravilo, ko je prišel v Zacualco. (V sprednji vrsti, drugi od leve). Volitve bodo 7. julija.

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Šimenca jih je povabila v lanska mladev! Ze doma pri hišo, k obedu. In se je dodobra napolnila hiša, kajti za mladev so prišli tudi njihovi otoci, se razume. Gospodinja je že računala na to, zato je pripravila poleg repe in krompirja še veliko skledo štrukljev. Nu, Šimenca ni bila skopa, nihče ne bi mogel trditi. Ko je končno postavila na mizo še majoliko pa razrezala boscem hlebec še gorkega kruha, so se mladiči kaj dobro razvneli. Repčevka je modro tehtala besede pa prepričeval gospodinja, da vendar ne gre, da bi se ubijala sama s takim gruntom. Zares bo sicer vrnila prej ali slej, vendar le ne gre, da bi se žena sama trudila, je preneumno. Repčevka je kaj hitro pritegnila in brez vseh ovinkov rekla, da bi bil njen Nejc kar goden za hlapčka. Nu, brž zatem je ponudila Čavsova svojo Blažko za dekle. — Nu, naj napravi, kakor se jim zdi, ona se nikogar ne brani, je rekla Šimenca. Vse ji je prav, kakor ukrenejo. Ona res ne zmore vsega sama.

Poteklo je nekaj dni, preden je bilo pri Šimenca omlačeno. Nazadnje pa je žena kaj modro presodila. Vse žito naj se razdeli na tri dele: toliko mernikov pritiče Repčevim, toliko Čavsovim, tretji del ostane Šimenca. Velje? — Seveda velja! Jo, kako so bili mladiči veseli, ko so vlekli domov polne vreče žita.

Jazbar in žena sta prišla v Budinov kot.

„Če bi kaj mlatili, nu, reče se, če bi hoteli —“ je bezal Jazbar. „Bi vam prišli pomagat, smo rekli,“ je dopolnila Jazbarica. „Saj vemo, kako je hudo, ko ni delavcev pri hiši.“

„Prideta mlatiti Tavžljeva,“ je rekla Budinka in šla noter.

Jazbarjeva sta malo pomišljala pa gledala Drejca in Lenka, ki sta nosila snopje iz stogov. Nazadnje sta se pa Jazbarjeva spravila na pod, uravnala snopje — pa brez nadaljnje pričela mlatiti. Saj ni da bi človek kaj dolgo pomišljal: kdor prej pride, prej miati. Niti ni nevsezadnje važno, kdo mlati, ampak glavno je, da je žito pošteno omlačeno in da ga ne okvasajo kurji kljuni. Z ozirom na vse to sta kar složno mlatila bajtar in bajtarica.

Potem sta pa res prišla Tavžljeva. To sta pogledala! Mihec se je kar okrenil, češ, da s tem pijancem on ne mlati. Saj se še spominja, kako je pred leti mlatil z Branom ajdo. Metka je Miha komaj pregovorila, dasi tudi njo ni kaj posebno mikalo na pod. Vendar, besedo je dala Budinki; nič besedo, Metka sama se je Budinki ponudila.

„Kaj se boš menil za to,“ je vlekla Miha za rokav; „ona naj mlatita zase, midva pa zase.“

Nato sta se spravila na skedenj.

„Kako ste že pridni, Jazbarjevi, kdo bi si mislil,“ se je nasmehnila Metka.

„No, ne preveč,“ je prijazno odvrnila bajtarica. „Rekli smo, nikogar ni, no, pa pridimo pomagat, smo rekli.“

Jazbar je pa kar moder sukal cepec, nobene ni zinil. Metka je še kaj pobezala, in žena ji je voljno soglašala, vendar pa niso mogli zajeti pravega takta. Tako nekam čotavo so vpadali udarci — in živahni Metki, ki bi hotela venomer čebljati, je bilo kar bridko. Jo, kako vsa drugačna je bila

drugod morda še pripravili niso. Kje imajo navadno boljše rešete in rešeta, je Dreja preklicano dbr vedel, in ga je tudi navrnost tja zaneslo.

„O, Dreja!“ so vzkliknile Branarjeve, ko je pokukal na skedenj.

„Kar noter, Dreja, ravno enega manjka,“ je rekla Cilka.

„No, saj, vas je ravno prav,“ je prikimal.

„Pravega pa le ni,“ je pomežiknila Cilka.

„Ja, dobrih delavcev se ne kako obregnil stari, ko je stobranimo,“ je pritegnil Branar.

„Posebno še fantov ne,“ je poudaril Japec. „Fantje so danes redki, kajne Dreja?“ „Pa tudi dragi, če so brhki,“ je pomežiknila zopet Cilka pa pridno otrsala omlačene snopje.

„Zato so se pa prevzeli,“ se je oglašala končno Lenka, ki je grabila z žita omlačeno slamo.

„Nikoli ni nobenega na spregled,“ je rekla Dreja je samo nekaj grknil pa gledal gospodarja in fanta, ki sta retala žito. — „Kaj sem že hotel reči? No, če bi posodili eno reto, sem dejal.“

„To pa lahko dobiš,“ je rekel gospodar. Brž je iztresel pleve in ponudil reto fantu. Potem se je spravil vejat.

Kaj bi Dreja z reto? Vrtil jo je v roki pa ni vedel kaj početi. Ako jo takoj odnese, bo sicer res izgledalo, da je prišel ponjo in je komaj čakal nanjo. Naj nese vrag še reto! Sicer pa nima kaj početi tu, ne more se kar tako vstuliti. K sreči so sprožili pogovor. Koliko mernikov bo tega, koliko onega, kakšna bo splošna letina, in podobna modra dognanja.

Dreja je polagoma zajel v reto žita pa pričel retati. To ni vendar nič nesposodnega, ako se kdo malo vstuli na kakem podu, dasi ga čaka isto delo doma. Ko sta z Japecem oretala, sta se spravila vejat. In tako so trije vejavci kaj kmalu zmetali pšenico v kot. Ko so se pripravili rešetati, je rekla Lenka očetu:

„Bi šli morda pripravljati

rešete, to bomo zdelale že same.“ „Same, pa površno,“ ugovarja stari.

„E, kaj ne bi, boste videli, da bom,“ mu zagotavlja Cilka.

„Ja, zdaj pa grem,“ se je prestopil Dreja. Res je uvidel, da je odveč. Saj je bilo odveč tudi to, ko je sploh rekel, da gre. Čemu toliko obotavljanja.

„Saj se ti nikamor ne mudi,“ je rekla Cilka.

„Ni ti še sile,“ je dostavil Japec.

„Ja, delo je delo,“ se je nekega obregnil stari, ko je stopil s skednja.

„No, le še ostani, Dreja,“ mu je pomežiknila Lenka. To je na Dreja delovalo; zdaj bi ne šel, četudi bi doma na podu gojelo.

Brž so zaplesali na Branarjevem podu. Cilka in Japec sta rešetala pšenico, da je kar vršala, Lenka jo je plala v neškal. Dreja se je pa vrtinčil po skednju, smejal se in navdušen govoril, kajti v prsih mu je kar burkalo.

Gornja slika nam kaže, da se tudi v Mehiki silno zani-majo za "baseball" igro. Slika je bila posneta v Mexico City, kjer je tisočglava množica burno aplaudirala igral-cem tega tako priljubljenega športa.

„Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!“

„Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.“

„Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.“

„Zato vsak dan preglejva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva.“

„Kaj si jo pa zadnjič tako brž posmodil z naše njive, Dreja?“ ga je včenila Cilka.

„Kdaj?“ je zardel fant.

„Saj veš, ko si nam vezal snopje.“

„A takrat, se že ne spominjam več.“

„Zadnjega niti povezal nisi.“

„Le čakaj, Cilka, bom pa te be povezal.“

„Kar daj jo, Dreja,“ pritegne Japec.

„V pleve jo vrzi!“ ga spodbuja Lenka.

„Viš, prav ta je bil tisti, ki ga nisi povezal,“ dvigne Cilka otep in ga zaluča v Dreja.

Brž nato je pa Dreja potisnil deklča z rešetom vred v pleve.

„Le daj jo, še z rešetom jo pokrij!“

Kako je to Cilki dobro delo, kar otepala je pa se pogumno spoprijela s fantom. No, dovolj sta imela opravka, preden sta se izmotala iz plev, Cilka in Dreja. Potem je pa Dreja za-

kolobaril okoli Lenke. Najprvo jo je opazoval od strani, kakor bi gledal lepo rožo, ki jo bo enkrat utrgal. Krilo komaj malce čez kolena, rokave zavihane, iz-

NAZNANILO

Cenjenim odjemalcem in rojakom b naznanje, da smo pronašli našo grocerijsko trgovino na 7403 St. Clair Ave., Cleveland, 3, Ohio.

Vsled selitve, začasno tudi v uradu ne bomo poslovali. Kljub hitro pa uredimo urad v novih prostorih, pa bomo takoj poslovali po nastopu naznanje v časopisih, ter bomo rojakom na uslugo in pomoč z kolektanjem za plin, elektriko in v drugih zadevah, odnosa se zadeve tikačje se v uradu z poslovanjem notarskih listin in drugo združeno z uradom.

Cenjenemu občinstvu se zahvaljujemo za dosedanje naklonenosti in se priporočamo tudi v bodoče.

STEVE F. PIRNAT

7403 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

SEDAJ V ZALOGI

za takojšnjo inštalacijo

SONNER GAS CONVERTORS

ZA REZIDENCE IN INDUSTRIJO

POPOLNA ZALOGA

VELIKOSTI

ZA VSAKO GRELNO

ZAHTEVO.

spremenja
furneze za premog
in boilerje
v avtomatično gretje

Kompletno z vsemi
Minneapolis-Honeywell
Kontrolami

POKLIČITE ZA PREGLED IN PRERACUN

HANN 15505 EUCLID AVE.
At Taylor MU. 4200
Heating & Plumbing Supplies Since 1918

Mi lahko popravimo!

VSEH VRST
IGRALNIH
STROJEV ZA
PLOSČE
NAPRODAJ

VSEH VRST
PREMENJAL
CEV ZA
PLOSČE
POPRAVITVO

Popravilo radijev, pralnikov in čistilcev je naš stroka. Nobeno delo ni preveliko ali premajhno za naše eksperte. Naj bo s strojem karkoli narobe, mi ga lahko popravimo.

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave.

EN 4808

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi in ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

HE 2730. 1146 E. 61st St.